

Odbor Informačních služeb
Oddělení podpory uživatelů

Pomoc v nesnázích, z. s.

.....

V Praze dne 25. 11. 2020
Č. j.: CSU-0151158/2020-29
Zn.: Z-09638-CEN-20
Počet listů:3 | Počet příloh: 1
Vyřizuje: Mgr. Štěpánka Zelenková
Tel.: 274 052 430
E-mail: stepanka.zelenkova@czso.cz

Věc: Žádost o poskytnutí informací podle zákona 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále také „ZoSPI“)

Vážený pane magistře,

k Vaší žádosti dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, o sdělení informací:

Kolik eviduje Váš úřad zemřelých celkem za jednotlivé dny září a října roku 2020

Kolik eviduje Váš úřad zemřelých celkem za září a říjen roku 2020

Vám sdělujeme následující:

Český statistický úřad (dále také ČSÚ) si plně uvědomuje závažnost a aktuálně (resp. již od jara) zvýšenou potřebu co nejčerstvějších dat o počtech zemřelých, a proto od května letošního roku, v reakci na výskyt onemocnění Covid-19, data o zemřelých osobách (obyvatelích České republiky) zveřejňuje v týdenní periodicitě, namísto původní čtvrtletní. Při každém vydání údajů o počtech zemřelých v jednotlivých kalendářních týdnech jsou (kromě prodloužení časové řady) aktualizovány i údaje za předešlé týdny daného roku, pokud k nějaké změně došlo (nejčastěji jde o přidání opožděně došlých hlášení o úmrtí). Až do dubna následujícího roku údaje zveřejňujeme jako předběžné, neboť čekáme na všechna opožděně zasláná hlášení (např. úmrtí českého občana v zahraničí) a provádíme další kontroly vedoucí k případnému zpřesnění data úmrtí (pro určitou malou skupinu úmrtí jej není možné určit hned při prvním ohledání).

Dovolte nám stručné nastínění procesu sběru dat o zemřelých Českým statistickým úřadem:

Data o zemřelých osobách ČSÚ sbírá formou zpracovávání zasláných statistických hlášení o úmrtí za každé jednotlivé úmrtí z matričních úřadů. Hlášení mají jak elektronickou formu, tak formu papírovou (včetně formy skenu zasláného datovou schránkou). Matriční úřady pak mají ve vyhlášece o Programu statistických zjišťování stanovenou lhůtu pro vytvoření hlášení pro statistiku a jejich zaslání na ČSÚ v měsíční periodicitě do 5. kalendářního dne po skončení kalendářního měsíce, ve kterém úmrtí nastalo (v praxi některé matriční úřady zasílají hlášení dávkově, některé průběžně). Pokyny k vyplnění statistického hlášení o úmrtí, uvedené na zadní straně tiskopisu, pak doplňují řešení situací, kdy hlášení nemohla být ve stanoveném termínu zaslána (např. nebyly k termínu odeslání známy důležité údaje). Ta mají být zaslána s hlášeními za další měsíc.

Hlášení řady Obyv, tj. včetně hlášení o úmrtí jsou v principu koncipována jako měsíční a proto jsou i termíny odesílání nastaveny v měsíční periodicitě.

Tyto lhůty znamenají, že hlášení úmrtí nastalé začátkem měsíce se na ČSÚ může dostat až s 5týdenním zpožděním.

V rámci ČSÚ jsme procesy upravili tak, aby data o zemřelých byla zpracovávána přednostně před ostatními hlášeními demografických událostí, a na dalším zkrácení lhůty se snažíme stále pracovat (zejména zesílenou urgencí matričních úřadů, které hlášení včas nezasílají a posílením principu okamžitého zpracování hlášení o úmrtí ihned po jeho příjmu). Je však zřejmé, že jsme závislí na jednotlivých matričních úřadech včetně jejich místní epidemické situace, postupech a vnitřních pokynech, v případě poskytování hlášení v papírové formě také na rychlosti pošty.

Co je pro ČSÚ ještě o něco málo důležitější než včasnost, je zajištění maximální kompletnosti zveřejňovaných údajů o (týdenních) počtech zemřelých, byť předběžných. **Snažíme se publikovat takové údaje, které by se od těch definitivních neměly výrazně lišit** (tak, že by neměla být výrazně ovlivněna úroveň úmrtnosti v daném období).

Dále musíme zdůraznit, že **publikování neúplných, a tím i zavádějících, údajů o počtech zemřelých by znamenalo mylné hodnocení situace. Dřívější, ale neúplné zveřejnění nižších neúplných počtů, by tak vedlo ke zkreslenému informování veřejnosti.**

Zajímáte-li se o statistiky v souvislosti s úmrtími na COVID-19, doporučujeme Vám obrátit se na Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS), který je referenčním zdrojem údajů o počtech zemřelých v souvislosti s epidemií COVID-19.

K datu odpovědi na Váš požadavek jsou na webových stránkách ČSÚ zveřejněna validní data do 42. kalendářního týdne 2020 včetně. Tato data Vám můžeme poskytnout v požadovaném členění za jednotlivé dny měsíce září roku 2020 a za září 2020 celkově a za jednotlivé dny měsíce října roku 2020 do 42. týdne včetně a zasíláme Vám je v příloze. Dovolujeme si Vás upozornit, abyste věnoval pozornost poznámkám pod zaslanými příloženými daty.

S ohledem na výše uvedené musíme část Vašeho požadavku týkající se dat za jednotlivé dny měsíce října odmítnout:

ROZHODNUTÍ O ČÁSTEČNÉM ODMÍTNUTÍ ŽÁDOSTI

Česká republika - Český statistický úřad (dále jen „ČSÚ“) jako ústřední orgán státní správy rozhodl o části žádosti žadatele spolku Pomoc v nesnázích, z. s., se sídlem Türkova 2319/5b, 149 00 Praha 4, IČO 08676810 o poskytnutí informací o počtu zemřelých za jednotlivé dny měsíce října roku 2020 a celkově za měsíc říjen roku 2020, podle § 15 odst. 1 ve spojení s § 11 odst. 2 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále též „informační zákon“ nebo „ZoSPI“) a § 18 odst. 1 Zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě (dále též „ZoSSS“) takto:

Žádost o poskytnutí informace o denním počtu zemřelých za 43. - 44. týden roku 2020 a o celkovém počtu zemřelých za měsíc říjen roku 2020 se odmítá.

Odůvodnění:

Údaje o počtu zemřelých za jednotlivé dny celého měsíce října ani za celý měsíc říjen nelze nyní žadateli poskytnout, protože tyto údaje nebyly doposud v ČSÚ zpracovány a nemohou tedy být ani zveřejněny ani poskytnuty. Podle § 11 odst. 2 písm. b) ZoSPI *povinný subjekt informací neposkytne, pokud ji zveřejňuje na základě zvláštního zákona* (např. na základě Zákona č. 89/1995. Sb., o státní statistické službě – dále také „ZoSSS“) a *v předem stanovených pravidelných obdobích až do nejbližšího následujícího období*. Smyslem tohoto ustanovení je ochrana informací před jejich předčasným zveřejněním, aby tím byl zajištěn rovný přístup k nim všemi zájemci v jednom okamžiku. Požadované údaje bude ČSÚ moci poskytnout až po jejich zveřejnění, tedy v polovině prosince 2020. Pokud žadatel zašle novou žádost o požadovaná data za říjen po termínu jejich zveřejnění, podle ZoSSS mu denní i celkové počty za již zveřejněné období bude moci ČSÚ poskytnout.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ust. § 81 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění (dále jen „správní řád“) a ust. § 16 odst. 1 ZoSPJ ve spojení s ust. § 83 odst. 1 správního řádu podat odvolání, a to do 15 dnů ode dne jeho doručení u správního orgánu, který jej vydal, tj. u ČSÚ. O odvolání rozhodne předseda ČSÚ.

S pozdravem